

Phyllosticta cruenta, een schimmel op Welriekende salomonszegel

Als u graag in de duinen komt, heeft u hem vast wel eens gezien, de Welriekende salomonszegel (*Polygonatum odoratum*). Wellicht heeft u ook wel eens groepjes van deze plant zien staan die alle vol zaten met bruine vlekken waarbij de kern vaak een gat in het blad is. Of wellicht heeft u dit wel eens gezien bij een andere soort plant, boom of struik. Dit verschijnsel noemen we bladvlekkenziekte, veroorzaakt door een parasitaire schimmel.

TEKST EN FOTO'S: NIELS KIMPEL

Trefwoorden

Phyllosticta cruenta, schimmel, parasiet, Welriekende salomonszegel.

Bladvlekkenziekte ontstaat vaak doordat een schimmel zijn weg heeft gevonden naar de plant. Dit proces gebeurt vaak op warme en vochtige zomerdagen. De sporen van de schimmel laten zich meevoeren met de wind tot ze landen op een warm, vochtig blad. Wanneer het microscopisch kleine spoortje in de juiste omgeving is geland, begint de schimmelvorming en groeien de schimmeldraden uit tot een vlek. Na verloop van tijd worden de zwarte sporenhoudende lichaampjes zichtbaar. Uiteindelijk sterft het blad af en valt op de grond. Hier wachten de nieuwe sporen tot het moment rijp is om zich weer mee te laten voeren met de wind.

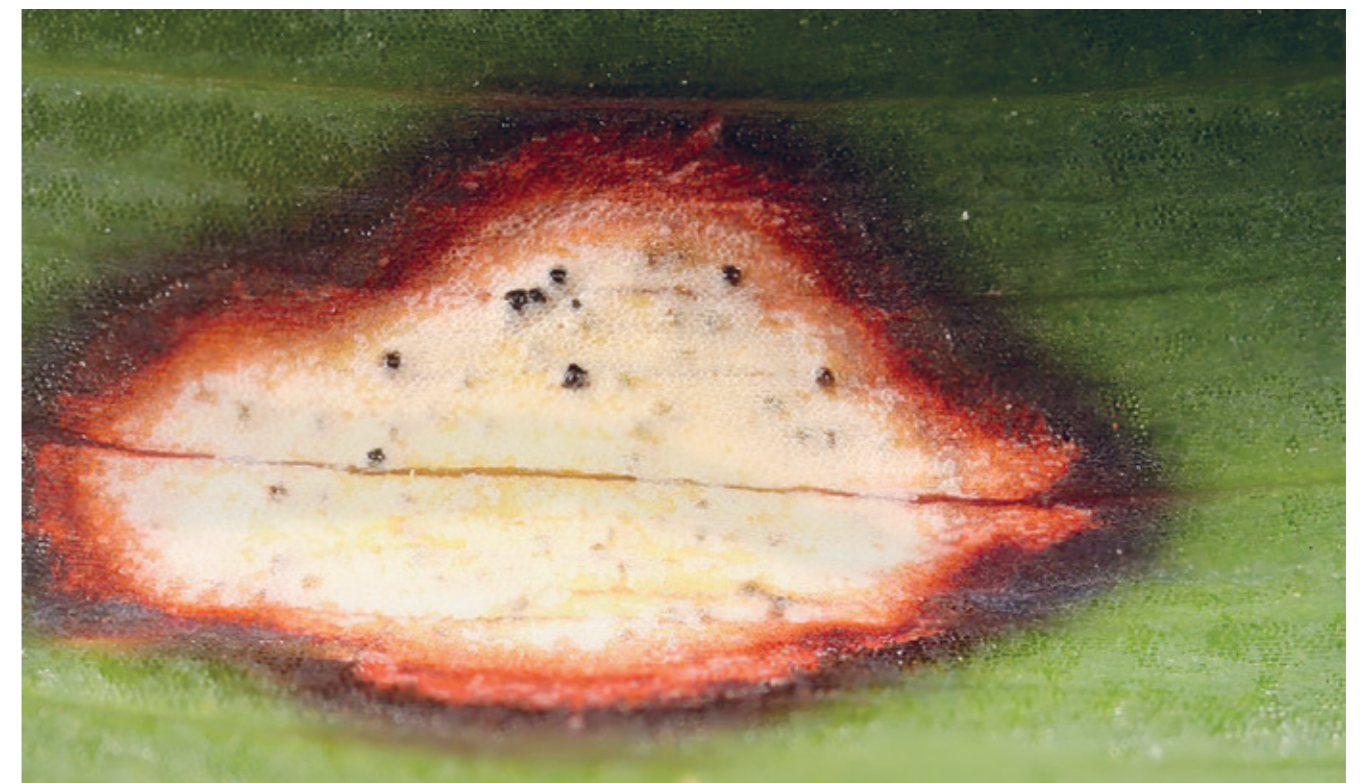
contrastrijk genot voor het oog. Wel moet je even goed zoeken want de vlekjes zijn vaak niet groter dan 8 millimeter. Daarnaast zijn de zwarte pycnidia vaak alleen zichtbaar aan de onderkant van het blad (Fig. 1) en is de bovenkant van het blad eigenlijk enkel een donker-omringde crème vlek (Fig. 2).

Regionaal is de soort algemeen, maar Nederland breed wordt hij tot de zeer zeldzame soorten gerekend. Daarnaast is de soort pas recent toegevoegd aan het Nederlandse Soortenregister als nieuwe soort voor Nederland. Toen ik hem had gevonden wist ik ook niet zeker of ik hem

Waar de meeste bladvlekken vaak bruinig van kleur zijn, wordt de *Phyllosticta cruenta* echt prachtig mooi. Met een brede purperrode rand, een crèmekleurige kern en zwarte pycnidia (de vruchtlichamen waar de sporen in ontwikkelen) is het een

Figuur 1. *Phyllosticta cruenta* aan de onderzijde van een blad van Welriekende salomonszegel. Aan deze kant van het blad zijn veel pycnidia te zien.

Figuur 2. *Phyllosticta cruenta* aan de bovenzijde van een blad van Welriekende salomonszegel. Het aantal pycnidia is veel lager dan aan de onderzijde (vgl Fig. 1).

goed had gedetermineerd. Gelukkig wist een van onze monitoringsvrijwilligers, de heer L. Jalink, dit te bevestigen. Tevens vertelde Leo Jalink dat hij de soort zelf veel tegenkomt in de Coepelduynen en zelfs al in 1995, bij de

Tenellapas had waargenomen. Echt nieuw is hij dus niet, maar prachtig dat is hij zeker!

Niels Kimpel (duinwachter Dunea)